

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan, razemši ponedeljke in aneve po praznikih, ter velja po pošti prejemati za 1. strogo ogero 16 gld., za po. leta 8 gl., za četrt leta 4 gld. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za en mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. za mesec, 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština iznaša. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijakke velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrt leta 2 gld. 50 kr., po pošti prejemati za četrt leta 3 gld. — Za oznanila se plačuje od četrtistopne peti-vrste 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr., če se dvakrat in 4 kr., če se tri- ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvole frankirati. Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani v Frano Kolmanovej hiši št. 3 „gledališka stolba“.

Opravništvo, na katero naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. ad ministrativno je v „Narodni tiskarni“ v Kolmanovej hiši.

Iz Bosne in Hercegovine.

Denes moremo z bojišča vsaj jeden veselejši dogodek poročati. Naši so, iz Hercegovine prodirajoči, vzeli 5. avgusta popoldne ob šestih glavno mesto Hercegovine, Mostar, brez upora in so bili slovesno sprejeti. Po tem tacem so turški uporniki iz Mostara pobegnili, ali se udali.

Iz Sarajeva se v Mostar poroča, da je tam glavni turški uporni vodja, Hadžji Loja, bogat beg in agitator, poslanec na prvem turškem parlamentu v Carigradu, vse druge postave odpravil, in samo turški koran kot veljavno postavil obdržal. Vsled tega vlada velik strah mej tamošnjimi kristijani.

Uradna dunajska „Wiener Abendpost“ poroča dalje 6. avgusta iz zgornje Bosne telegram poveljništva 20. vojne divizije, da je 5. avg. bilo četrto vstajno poskušanje Turkov v Gračanici zatrto. Jeden nadlejtant in štirje možje so ranjeni bili. Mej ujetimi Turki je 13 ranjenih, število mrtvih je pa še neznano.

Dalje poroča „Abendpost“ po vestih od 13. vojnega komanda od 5. avg., da je bila prva naša vojska marširajoča od Doboja, napadena pri Kosni, tam kjer se reka Bosna močno zavije, s streljanjem turških pušk; ali naša vojska je obšla mohamedanske vstaše na levem krilu in jih vrgla po 2½ urnem boji proti Kosni nazaj. Izgube smo imeli 2 moža mrtva, en lejtant in 8 mož ranjenih. Turških vstašev je bilo baje 1500 mož. Naši vojaki — pravi „Abpost.“ — so se držali slavevredno. Da si je dež lil, nadaljeval se je marš proti Maglaju.

Včeraj smo v našem listu poročali po oficijalnih virih, kako je magjarska husarska

eskadrona od Turkov pri Žepčah odbita bila, potem nazaj umaknila se na Maglaj in tam od nezvestih in izdajnih Turkov zavrtno napadena, tako da je, kolikor se dozda v gotovo, 70 mož, torej le malo menj, nego polovica uničena. Mi nismo nič kritizirali te ekspedicije, ker se moremo pri naših tiskovnih razmerah le omejevati na to, kar drugi avstrijski listi prinesejo. Zato naj tu omenjamo le kar nekateri nekonfiscirani listi pravijo.

Oficijozni „Fremdenblatt“ je opravičeno hud na turško sodrigo in meni, da je zdaj prišel čas, da se ostro in brez usmiljenja kaznuje, t. j. obesi vsak Turek, ki se bode s puško v roki ustavljal. Oficijalne Turčiji pa ta list žuga naj ona ne ščuje, naj ne igra dvojne igre, sicer bode velik račun nastal z njo. To mi uže tri leta pridigovamo! Pa kaj je nekdanja „Fremdenblatt“ pisal za Turčijo!

Ustavoverna „N. fr. Pr.“ prinaša cel uvođen članek o tej stvari, a tak, kakor ga je le dunajskemu ustavovernemu listu možno pisati brez konfiskacije. Ona se obrača zoper ministerstvo vnanih zadev.

Stara oficijozna „Presse“ tudi prinaša članek o tem. Ona zagovarja vse. Naglašava težave te okupacije, ki so in ki bodo še. Tudi ona misli, da Turčija sama skrivaj ščuje zoper Avstrijo, zraven nje pa še italijanski agenti. V Turčiji velja človeško življenje malo, zato Turčija intrigira, kakor je prej v Rodokopskih gorah zoper Ruse.

„Vaterland“ piše: „Kolikor se da iz naše karte posneti, je večji del tega pota (po katerem je Milinković marširal) prav ozka soteska, v katero s kavalerijo prodirati je prav čudna misel. Celó malo kolono pešcev več kot dvadnevna marša daleč naprej poslati, zdi se v taci krajih predrzen in smel čin. Taki manevri se dajo pač v planjavi, n. pr. v Be-

necji, izvršiti, a v ozkih gorskih dolinah se hitro maščujejo. Da je kljub temu poskusilo se tako čuden korak, protivno je žalibog sicer vedno ponavljanej trditvi, da se bode okupacija z veliko previdnostjo vršila, in ne odpira okupaciji ugodnih upanj. Stvar je tem bolj pomisteka vredna, ker, kakor je iz raporta „Wien. Abendpost“ vidno, stotnik Milinković nij na svojo pest delal, temuč na direktni ukaz vrhovnega poveljnika.

Zopet eksekutivne dražbe.

Iz Štajerskega 4. avgusta [Izv. dop.]

Navedel sem v svojem poslednjem dopisu, koliko eksekutivnih dražeb kmetijskih gruntov je bilo v uradnem listu razpisanih za čas od 2. do 8. avgusta. Številke so morale vsacega prestrašiti, ker kažejo goropadni propad kmetijskega stanu. A morda se je kdo tolažil, misleč si, da je slučajno baš v tem času se nakopilo toliko dražeb, zanaprej pa da jih je manj. Žalibože, da temu nij tako. Tudi za čas od 9. do 14. avgusta je naznanjenih 46 eksekutivnih dražeb, in sicer se imajo vršiti 9. avg. 14, 10, 13, 12, 6, 13, 4 in 14. avgusta 9 dražeb, mej temi jih je 10 III. stopnje. Od vseh 46 pada 22 na slovenski Štajer, kar nij v nobeni razmeri proti ostalemu nemškemu delu dežele.

Največ teh posestev je cenjeno na 3000 do 4000 gld., torej gotovo ne male kmetije. Naj amo pa tudi vmes cene od 6000 gld., 19,000 gld., najvišja številka, zadevajoča neko komorsko maso v št. Lenartu, je 69.600 gld.

Vprašati se moramo, odkod tako obubožanje gruntne posestnika? V prvi vrsti so krivi slabe letine, ki so zlasti vinske kraje od l. 1870 naprej neprenehoma zadevale. Da so tudi davki na slovenskem Štajerji višji, nego na nemškem, to je znano in uže

Listek.

Spomini iz dijaških let.

IV.

Vedno je škoda, da nijsem Costovega životopisa bral uže pred 25 leti, ker gotovo bi si bil tudi jaz osnoval dnevnik, pa bi vam po jednega ali več odsekov, če ne celega nankrat poslal, a vi bi si ob času suše lepo izbrali za listek „Slovenskega Naroda“ jeden ali drugi dan iz mojega življenja z vsemi refleksijami. Za slučaj pa, ko bi bil ta dnevnik nemški pisan, bi to nič ne škodilo, bi se uže kdo našel, ki bi vam vse to prevel, ako imate kaj denarjev, da bi mu plačali posel.

Sicer sem tudi jaz uže leta 1855 v „Bleiwisovem koledarčku“ bilježil razne svoje zgode in nezgode, pa to nij za tisek prikladno, so same prozaične stvari, nič vzvišenega.

Kateri dan me je Ramor v pečnjak zaprl, kadar sem nepovlastno in preveč zakuril konvikovsko peč, bi teško koga zanimalo, menda tudi ne, kako sem upotrebil svojih 5 gl., kadar sem jih od svoje tetke iz Zagreba dobil. Navadno tako-le: kupil sem si raznih stvari, kakor: nož, škarje, krtačo, ogledalo, česelj itd. zatim v knjigarni: Nemškega Pavliha v slovenske obleki, Krške rake, Rozo Jelodvorsko, potem pri peku masleno štruco, ostalo sem izposodil, če nijsem moral svojih dolgov izplačevati, čez tri dni sem pa počel stvari prodavati za polovico cene, in to se je z malim razločkom ponavljalo vsak mesec. E pa zakaj ne, nijsem bil zastoj „Hans im glück“.

Epohalna dogodba je bila v mojem življenju vselej takrat, če je kdo prišel od doma k meni, ker potem sem imel v svoji registraturi kruha za celi teden, in to mi je dalo ugled mej mojimi tovariši, še celo prefekt je

bil prijaznejši z menoj in mi je kazal prijaznejše lice.

Pa ko bi bil tačas le sanjati mogel, da bom kedaj pisal listek za slovenski dnevnik, bi si bil to reč drugače priredil, ker pa v onem času nijsmo nič imeli razen „Novice“, tudi nijsem za naprej nič mislil, temuč se mi je zdelo, da „Novice“ in „Zgodnja Danica“ zadostujeta vsestranskim potrebam Slovencev, materialnim in duševnim.

V ostalem mi, ki smo v konviktu čitali „Novice“, smo bili mej soboj intimni prijatelji; no to prijateljstvo mi je bilo enkrat zadosti slano prišlo.

Pisali smo 13. marca 1854. to dobro vem, Janez Gršak je bil vzdignil mah štipendij ter je pozval ranjka Janka Pukmeitra in Fr. Žličeva pa mene na šetnjo v okolico sv. Jožefa preko Voglajne. Tam smo zabredli v neko osterijo in bili smo se ga precej natrosili. Posebno

dostikrat omenjena stvar. Jedina sreča za mnoge gruntne posestnike v poslednjih letih je še bila visoka cena goveje živine. Na spodnjem Štajerskem se je v kratkem času gotovo nad 10.000 glav živine prodalo, in to po tako visoki ceni, da se nikdo jednake ne spomni vsaj za polovico višje, kakor v prejšnjih letih. No, ta kupčije bo zdaj konec, ker je uže tako preveč živine se prodalo, ter bo treba nekaj let čakati, da druga prirašča.

Dalje je pogubljivo za kmeta, da v sili, če uže dobi kako posojilo, mora previsoke obresti plačati, tako se narejenega dolga teško kedaj reši. Še huje za njega pa je, ako sploh nikjer ne dobi v sili posojila, ter pride po tožbi advokatu v roke. Takšni nesrečnej je večidel izgubljen, ker se tožbeni stroški v najkrajšem času tako naraščajo, da dostikrat presegajo prvotni dolg. Če jedenkrat začno eksekucije, se morda mej 50. komaj jeden še reši. Ne vem, kako je v sosednjih deželah, vsaj tu na Štajerskem v nekaterih advokatskih kancelijah prav po oderuško računajo. Znan mi je slučaj, da je neki posestnik zarad 65 gold. dolga tožen bil, prišlo je do cenitve premakljivega in končno nepremakljivega blaga; predno pa se je dražba razpisala, je zatoženec dolg — poplačal, advokat pa si je računal 168 gold., tedaj skoraj trikrat toliko, kolikor je prvotni dolg znašal. Čudno, da c. kr. sodnije take račune likvidirajo. Odkar se advokati povsod svobodno naselijo, raste njih število, in nij se čuditi, da nekateri, samo da dela imajo, prevzamejo tožbe o takih malenkostnih svotah, da bi se pač morali sramovati njihovi poštenjši kolegi. Če bo tako naprej šlo in se ne stavijo zopet nekatere meje svobodnemu naseljenju advokatov, bomo prišli do takih justičnih razmer, kakor na Ogerskem. Opravičeno tudi to nij, da c. kr. sodnije vsacega toženca o malenkostnih stvareh pošiljajo k advokatu, namesto da bi same tožbe zapisavale.

Končno zdi se mi še treba omeniti, da tudi notarji vsako leto dražji postajajo, namesto da bi z ozirom na slabe čase raji malo pojenjali v ceni svojih pisem.

Žalostni nasledek vseh navedenih nadlog se kaže v številu eksekutivnih dražeb. Stvar je vredna globocega premišljevanja, če nečemo najedenkrat stati pred jako nepovoljnim socialnim vprašanjem.

Gruntni posestnik.

O našem šolstvu.

(Izviran dopis iz učiteljskih krogov.)

Vsak čas ima svoj duh, kateri oživlja in giblje narode in z nekako čudovito močjo vse naprej tišči — k nekej nameri in svrhi. Našega stoletja gaslo je izobraženje ali omika. Za omiko tišče uže od nekdanj vsi narodi, in vsi vladarji pospešujejo jo tudi s posebnimi sredstvi. Kolikor blažnejši pa je namen, kamor se kak narod nagne, toliko blažji je tudi narod in toliko večja je njegova stopinja v občnej zgodovini, katera zadnja sodi vednost časov in ljudstev — ona je občna, velika sodba. Srečna pa je država, ki najde pravi pot, po katerem se narod najbolje in gotoveje blaži, kajti narodno življenje je prva, prava in močna podlaga vsake države. Vsak človek, vsako ljudstvo in sploh vsaka država in vsaka vlada, katera hoče resnično izobraževati in širiti splošno omiko, začeti pa mora pri nižjem ljudstvu, to je, pri ljudskejšoli. Naloga ljudske ali narodne šole je: širiti omiko mej narod ali ljudstvo. Ljudstvo izobraževati se pravi vzbujati in zlahniti narodno, pravo ljudsko življenje. Kdor tedaj nij prijatelj ljudske šole, ta je sovražnik in zaviralec izobraževanja, olike, omike in napredka, naj tudi še tako lepo nemško govori o omiki in jo s frazami visoko preslavlja.

Kakor pa potrebuje vsaka zemlja posebnega obdelovanja za boljšo rast, naravno je, da potem tudi učitelj, kakor prvi odgojevalec prihodnjega naroda, splošnih pedagoških ravnil potrebuje, poleg tega pa še posebnih za obdelovanje svojega polja, da ne zaostaja in se toliko lažje svojemu namenu približuje.

Različni pa so pomočki, katerih se more ljudski učitelj, kakor odgojevalec prihodnjega naroda posluževati. Gotovo spadajo mej te v prvo vrsto tudi učiteljska zborovanja ali konference. Govoriti o važnosti in koristi učiteljskih zborovanj sploh, ako se ona prav vrše, nij denes namen teh vrstic, ampak dovoljujem si nekatere, kateri imajo v šolstvu prvo in odločno besedo, opozoriti na drugo važno stvar.

Kakor je sploh znano, ima se letos v Ljubljani 9. septembra in druge dneve dalje vršiti druga velevažna deželna učiteljska konferenca. Le komaj mesec dnij nas tedaj loči od te, za šolstvo in učiteljstvo sploh velevažne skupščine. Nalog njen zaznamovan je v 12. paragrafu ukaza ministra za bogočastje in uk od 8. maja leta 1872, kateri se glasi:

kor obično pri vsakej bedastoči moram svoj kljun poleg imeti.

Vse moje izpričavanje je bilo zastonj, moral sem na posledku avdijencije prav ponižno prositi za oprostenje in obljubiti, da ne bom nikdar več nobene osterije od znotraj pogledal.

Kaj so moji drugovi obečati morali, ne vem, nijsem nobenega vprašal. Mene je to grizlo, ker sem pri vsem tem, da sem se za nedolžnega smatral, si moral za posebno Ramorjevo milost držati, da me nij prijavil „Gacku“ t. j. gimnazijalnemu ravnatelju, tega sem se pa neskončno bal, dobro znajoč, da pred direktorjem ne bi bil smel ni toliko govoriti, kolikor sem govoril pred Ramorjem.

Pri vsej tej nesreči sem bil pa še precej srečen: kazni namreč nijsem dobil nobene, še v „notizbuch“ nijsem bil zapisan, čemur se še denes čudim.

C—v.

„Deželnej skupščini je nalog, mnenja izrekat v vprašanjih, katera jej podaje deželno učiliščno oblastvo, posvetovati se o prirokih k pospehu ljudskega učilništva, tudi o stvareh, katere se tičejo pravic, dolžnostij in razmer učiteljstva, dalje je opravičeno, tudi podajati samostalne nasvete.“

Dalje se glasi paragraf 17. omenjene postave tako le: „Vrsta razgovorov vsacega zbora se oznani konci tri mesece pred shodom.“ — Kakor je bilo omenjeno, imamo do odpretja druge deželne konference komaj mesec dnij, in vendar se še do denes nij „vrsta razgovorov“ oznanila, dasiravno to imenovani paragraf zahteva. — Ko se je taka konferenca lanskega leta 21. avgusta na dolenjem Avstrijskem vršila, razglasil je bil dotični dež. šol. svet uže 21. dne maja vrsto razgovorov. A pri nas? — Kakor torej zdanja znamenja kažejo, se skoraj nij nadejati plodovitega delovanja od tega zborovanja, — kateremu se bode program še le zadnji trenotek naznanil. — Mogoče je pa tudi, da se se referati uže spisani poročevalcem poslali, kakor menda pri prvi deželnej učiteljski konferenci, kar pa meni nij znano, da bi se uže bilo zgodilo. Moje mnenje je, da tri leta čakanja bi imelo vendar zadostiti, da bi se bilo kaj več storilo, kakor pa nejasne debate in potem hitro glasovanje pravocirati. Bolje bi bilo, da bi se bila minola tri leta v setev in marljivo delovanje predručila, potem bi si bili od te skupščine pa tudi boljše setve svesti. — Da bi pa nameravali nemški kolovodje v Ljubljani porabiti drugo deželno učiteljsko konferenco za žalostni dokaz odvisnosti kranjskega učiteljstva, tega si ne upam trditi.

Vsakako pa se mi potrebno zdi opozoriti na to, da so filistri „Laib. Schulz.“ in osnovatelji slaboznanega društva „Kr. Lehrerverein“ ravno ta čas sklicali letni shod svojega društva. Korupcijo sejejo ti filistri mej kranjsko učiteljstvo in je demoralizirajo pri vsakej priliki. Preje so vabili, žugali in učiteljem obetali boljšo bodočnost, da bi le za njimi hodili. Zdaj se hočejo poslužiti zvijače. Res mora vsacega rodoljuba srce boleti, ako to premišluje. Nič družega, nego demoralizacija! Osebito pri nas na Kranjskem se kažejo razmere skoraj tako žalostne, da se človek skoraj res boji na prihodnost misliti.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 7. avgusta.

Kakor več dunajskih listov poroča, prišel je naš *cesar* se svojim sinom včeraj v češke Toplice, da pozdravi nemškega cesarja.

Vnanje države.

Grki bodo imeli čez dalje več prilike, kesati se svoje dvojezične in bojazljive politike. Porta se zdaj neče privoliti v poravnavo mej, ter sili svoje poddanike ob granicab, da protestirajo zoper odstopke kakega kraja Greciji. In kakor Grecije Angleška na kongresu nij podpirala, tako dela še zdaj spletke proti njej. Pravi se, da zdaj angleški konzul Blunt osodno za Grecijo na porto vpljiva. Francoska potezava se baje zdaj odločno za Grke.

Iz Adrianopolja se poroča v „Pol. Corr.“ da je *Bolgarska* deputacija iz mesta Filipopolja (ali Plovdiva) prišla k ruskemu guvernerju knezu Dondukov-Korzakovemu, ter se pritožila, da nij Filipopolj k Bolgariji priden. Rus je odgovoril: poterpite za zdaj, čez nekaj let se pa vaše želji ustreže.

V *Italiji* se delajo na dalje tabori za „Italia irredenta“ (neodrešena) t. j. za odlučenje nekih naših dežel in priklapljenje k La-

Pukmeister je delal bravure, pobral nam je čaše, napolnil jih z vinom, ter je vse sam popil. Ko smo domov prišli, smo se še precej trdno držali na nogah, in bilo bi vse srečno izpalo, da se nij Janko Vijanski, pozneje Pukin Hofmeister sprl z osmošolcem Krhlangom, kateri razpor se je končal s tem, da je odnesel osmošolec krvavo čelo.

Mene nij ta afera niti najmenj vznemirila in sem prav sladko spal; no sledečega dne — gledaj Pavle vraga! ravnatelj semeniški, Ramor je zvedel vse, kar se je prejšnji dan godilo, ter moral sem tudi jaz na raport.

Kar se mene tiče, sem držal, da nijsem čisto nič kriv, ampak da sem čisto nedolžen, pa je res, kaj bi kdo mene delal odgovornega za čine drugih? Pa Ramor nij bil tega, nego čisto protivnega mnenja, on je namreč trdil, da sem pri gore omenjene ekspediciji k sv. Jožefu *eigentlich* v osterijo bil jaz „radelführer“ ka-

hom. Dne 4. t. m. je bil tak tabor v Livornu v Cesani in v Veletri. Italijanska vlada nema nič zoper te sovražnosti Avstriji.

Iz Rima poroča telegram, da se kardinal Luca brani prevzeti papežovo državno tajništvo po smrti kardinala Franchija, ker ima on nekoliko drugo politiko. Zatorej je mogoče, da bode msgr. Jacobini, dunajski nuncij poklican na to mesto.

Dopisi.

Iz celjske okolice 2. avgusta [Izv. dop.] Velike ideje so se vsigdar teškoma izpeljavale. To nam kaže vesoljna zgodovina. Vselej pa so imele dosti in čedalje več privrženikov, zmirom več nego so si sovražniki tacihi ideje želeli. In to velja še dandenes. Magjari in strastni nemškutarji se ne sramujejo trditi, da le njih jeziki in narodi so poklicani „civilizacijo“ imeti in oznanjevati. E možje! Pogledite v zapadno Evropo i vidite, da se ljudstvo čisto ne ozirajoč se na kak nemški jezik in nemško kulturo, še menj pa na magjarsko kulturo (!) popolno dobro in morda tako še boljše počuti nego vi usilljivi kulturonosci.

I to trdimo tudi Slovani. Svet bi nam rad slovansko solidarnost oporekal. A to ne ide tako gladko. Pesehmal nam slovanski, in tako slovanski obstanek ne dela toliko skrbi. Da je Rusija zmagala in da je sploh Slovanstvo navzlic velikanskim zaprekam, in zoper voljo cele Evrope do tako sijajnih zmag dospela, to navdaje vsacega slovenskega narodnjaka z zaupljivostjo. I Slavjani imamo pravico nadejati se, da bode vedno bolje. S koliko slavnimi možmi se ima Slovanstvo v zgodovini že izkazati. A kadar Nemec enega od tacihi omenja, pristavi: on je bil „dajč-gesint.“ To sem baš tudi te dni pri smrti Rokitanskega opazil. A tega ne pomislijo ljubeznjivi nemški sosedje, da premnog Slovan je zavoljo tega „dajč-gesint“, da se mu polena pod noge ne lučajo. Ali prišel bode še čas, da bo naš slovansk učenjak ponosen, ako se bode k slovanskemu narodu prištevati mogel.

Pač mnogo več navdušenih Slovencev domovina naša krije, nego bi kdo mislil. Pogle dimo na našo učečo se mladež. Jako se jej oko iskri, ako vidi Slovana oškodavati. In nasprotno, ako sliši dobre vesti o Slovanih, se jej veselja oči žarijo. Po sedanjih naših šolah so nekateri vajeni Slovence s čisto malim številom omenjati. A to nič ne de. To niti ne brani da so si tu na celjskem gimnaziji bili pretečeno leto učenci obeh narodnostij popolno ločeni, ter lahko si opazil, da so to sinovi dveh rodnihi mater. Tako so se, postavim, Slovenci pevskeji uri odrekli, ker se je po njih mnenji premalo slovanski pelo, in osnovali so si na narodnej podlagi pevski zbor. Ideja raste, narodni smo in bomo povsod.

Iz Loža 2. avgusta. [Izviren dopis.] Nij dovolj, da imamo domačih in iz sosednjih dežel mnogo potepinov obojega spola, kateri nadlegujejo občinstvo ter so rede brez težavnega dela in potujejo polagoma „in dolce far niente“ iz kraja v kraj. Nij dovolj, pravim, da imamo zadosti avstro-ogerskih vlačugarjev, ampak zadnji čas so začeli naši konzuli v tujih državah importirati navedeno sodrgo. — Klati se po Notranjskem že mnogo časa lepo šte vilo Grčkov z nežnim spolom in z otročaji; gotovo nad 100 osob. Ti gospodje naznanjajo povsod, da se bavijo s popravljanjem in prodajo kotljev; a to jim je samo za brambo prevarre. Kajti isti in njune gospeje slepa-

rijo in goljufajo ter nadlegujejo ljudstvo, da je groza. A zviti in prekanjeni so, torej jim nij mogoče do živega. Na poziv oblastij, naj se opravičijo o svojem poslu in pristojnosti, pokažejo svoje papirje, kateri so popolnem v redu. Ista svojat je iz Krfa, in ondodni konzul je vidiral liste in dovolil potovati v našej državi. Mislim, da bi morali vedeti konzuli, koga pošiljati v našo državo, kjer so prebivalci že tako obubožani in preobloženi z raznimi stiskami. — Omenjena sodrga je odrinila iz Loža na Bloke, in je namenjena na Dolenjsko. Opozorujem vsa županstva, da pazijo in svarijo ljudstvo pred takimi „kotljarji“, vlada pa naj bi pazila na nje in ukazala odgnati nadležneže.

Od Drave 5. avgusta [Izv. dopis.] (Opravičenje „Slovenskega Gospodarja.“) „Slov. Gospodar“ bi se rad umil, pa koder koli v skledo segne po milo, povsod zagradi saje, in se do čistega na tem svetu ne bode več umiti znal. Ker sta ga „Slovenski Narod“ in „Slovenec“ piknila, se izgovarja, da je to neopravičeno očitjanje. Ako g. Seidl nij terjat družega, kot preklic nečastnih sebičnih in pohlepnihi djanj, ne bi bilo treba na nikakoršen način onih, ki mej vodji in volilci stoje, v toliki zasmeh postaviti in jih pitati z izrazom nepravih poročil. Ne vemo ali jih je hotel poprej za buteljne imeti, ali misli, da so taki, in ne bodo razumeli izraza „iz nepravih poročil zajeto,“ kar vsi Seidlovci z velikim hrupom po našem svetu trobijo. Ko bi ono sofistično razlaganje, da gre na čas, v katerem se je prežaljivi članek pisal, in ko bi pisatelj ovega članka takrat enako mislil, kakor zdaj, ne bi nikdar bil postavil v članek 30. avgusta 1877. „Vse to je g. Seidl premislil, se vstrašil; srce mu je zletelo v hlače.“ Popolnoma resnična so bila takrat poročila, drugače ne bi bil Seidl nikdar odstopil, katerega poznamo, mi dobro. „Zdaj je pač drugemu srce v hlače zletelo.“ S tem se g. Seidl naj bolje baha, da se o njem ne bo več pisalo v kraju, kjer kandidira, in to je znano že vsem njegovim prijateljem. Nek veljavni mož iz nasprotnega tabora je rekel: zdaj vam je „Slov. Gospodar“ zastonj. Seidlovih dogodkov bomo mi še le takrat siti, kadar nas ne bode več pri volitvah in raznih priložnostih z nečastljivimi izrazi pital in nadlegoval.

Po smrti se ve da, „nil nisi bene“, ali kadar bode po svetu vandral. Nihče pač rad ne odstopi od dobro natlačenih jasel, in to je jedini vzrok po naših mislih, da se je eden rešil iz „pekla“, drugi iz predpekla, nas in naš volilni okraj pa spravil v pekel, iz katerega ne bode brž rešenja. Mogoče je rešenje ako urednik resnično ne sofistično opravičenje pošlje v „Marburger Zeitung“, „Tagespošto“ in „Vaterland“. To mu damo slednjič v pomislek, ako si pa tega storiti ne upa, ostanemo pri mnenju, da je le sebičnost rakovega postopanja kriva, ne pa, da ne more in ne sme drugače postopati.

Slišali smo že, da misli g. Seidl pustiti tiskati „Slov. Gosp.“ „Marburger Zeitung“ „Tagespošto“, v katerih je njegovo častipriganje in lažljivost slovenskih poročnikov belo na črno, in vsem volilcem na dom poslati. — Hic Rhodus — „Slov. Gospodar.“

Od Savinje 31. julija. [Izv. dopis.] Potovavši po krasnej savinjskej dolini, opazil sem tu in tam mnoge izpremembe glede vremen in družih zadev. Dasi so polja in gorice

nepoškodovane — in tudi žito je že večinoma pospravljeno, vendar se delavni kmetovalec močno boji gostoma čudno pratečih oblakov, kateri od strani mogočnih solčavskih velikánov zibaje se, poguben svoj obraz v nižave kažejo. — Videl sem tudi tu in tam grenko držeče se lice — in to radi odpotovanja možak v vojakom v sosednji nam bratovski okraj — v Bosno. — Javno žalujejo ženske po svojih možeh — in matere po otišlihi sinovih. Da pa tudi mladostna srca niso povse radujoča, dokazujejo upapolne devojke dovolj.

Veliko radost, zadovoljnost je tukaj prouzročila važna vest, da so deželni brambovci od letošnjih vojaških vaj oprosteni. V istini je to velikodušen in plemenit čin presvitlega cesarja; kajti kmet meseca avgusta potrebuje na polji in drugod mnogo delavnih moči in izdatne podpore, da popravi, kar mu je stvarnikova roka naklonila. In če jedno leto ob času zrelosti krompirja deželni brambovci doma poslujejo, tudi ne bo od škode niti deželi — niti vojakom.

Da pa še nekaj domačih resnic omeniti ne pozabim, moram potožiti zlasti tistim gospodom, kateri imajo ušesa zato; kajti naše cerkveno petje še vedno „pes jezdari“. Prišedši neko nedeljo v precej znamenit kraj — v kraj seveda, kjer bivajo pošteni Slovenci. Da pa opravi krščansko svojo dolžnost, ukrenil sem jo v cerkev, dobro vedoč, da tukaj traja dobrodejen mir. A čud čudom! Prijatelj petja, splazil sem se na kor v svojej radovednosti, videti mojstra cerkvenega petja. Gledam in gledam — ter sam sebe povprašujem, je li dobro vidim. — In kaj sem videl? — Krasotico, koje nežne roke so se tresle kot šiba na vodi, ko k vstopu strežaj pozvoni — in ona bi slovesni „preludij“ vbi-rati morala. — Mislim sem si, orglje in ženska se že zavoljo tega ne strinjata, ker „pedal“ ženskemu oblačilu ne ugaja. Kako pa je bilo to orgljanje, lahko vsak poizve, če prve strani kake „klavierschule“ odpre — in pred povzdigovanjem še slišati mora: „letzte rose“ — ali pa: „du hast ja die schönsten augen“. — Da bi pa skoz sveto svojo jezo Boga ne žalil, sem svojo klamuzo pobral in šel iz cerkve — izdihnivši: „Bog odpusti jim, ker ne vedo, kaj delajo.“ Resnicoljub.

Domače stvari.

— (Ljubljčan ustreljen.) V oficijoznej „Agr. Ztg.“ smo včeraj brali popravek c. kr. generalne komande zagrebške podpisan od Filipoviča, ki pravi, da po narejenjej preiskavi in pozvedavi nij resnica, da bi bil kak infanterist Kuhnovega polka št. 17 po dohodu v Sisek ustreljen. (Prvi časopis, ki je priobčil to vest, ki je bila sicer res po vsej Ljubljani tri dni razširjena kot gotova, bila je naša uradna c. kr. „Labächer Ztg.“ po njej še le smo jo posneli tudi mi. Ur.)

— (V Celji) so bili 6. avgusta sledeči porotniki za prihodnjo sodenje meseca septembra izžrebani: Jože Rapoc, Maribor; Janez Logar, Loke; Karel Feršnik, Rogatec; dr. Ferdinand Duhač, Maribor; France Tagliana, Ormož; Jože Neubauer, Medvedova dolina; Jaka Hegenwart, Maribor; Šime Hrastnik, Spodnja Polskva; Edvard Kandolini, Polčane; Anton Svaršnik, Majšperk; Anton Waisel, Cvetna vas; Franc Lorgar, Šmarje; Anton vit. Nacedi, slov. Gradec; Štefan Pihler, Trebetnic; Jože Frank, Maribor; Jože Kodela, Melink pri Mariboru; Valentin Ambrož, Maribor; Karel Kron-

taler, Sleme; Franc Url, Maribor; Pavel vitez Henkel, Radgona; Jože Zupančič, Peklo; Matija Dopler, št. Jurska gora; Franc Uhl, Dobenik; Fr. Orozelj, Dobrna; J. Wref, Maribor; J. Ziderič, Kum; J. Krišnik, Rottenberg; J. Mlinarček, Cmolnik; Edvard Janšič, Maribor; Jože Mikuš, Gornji grad; Janez Dirmajer, Ormož; Ignacij Kaup, Maribor; Edvard Albrecht, Maribor; Alojzij Windiš, Ormož; Ferdinand Auhman, Maribor; France Hofbauer, Maribor. — Namestovalni porotniki so iz Celja: Miroslav Mathes; Karel Regula; Leopold Wambrechtsamer; Viktor Vok; Janez Šmidt; Jože Herzman; Anton Ferjen; Makso Sima in Makso Ott.

— (Pri konjskem premiranju) v Ptuj (12. sept.) se bode razdelilo 240 gold., v Ljutomeru (14. sept.) 340 gold., v Celju (28. sept.), kjer bode tudi okrajna kmetijska razstava, 280 gold.

— (Na ljudskih šolah v Ptuj) je bilo 348 dečkov in 234 deklic ter 5 učiteljev in 4 učiteljice.

— (Duhovenske premembe v Lavantinske škofiji.) V mašnike posvečeni bili so letos samo 4 gospodje bogoslovci gg. Bratuša, Murkovič, pl. Pol in Šmid. Č. g. Sim. Črnoša je potrjen za župnika v Pišecah, č. g. J. Lempl ostane ondi kaplan. Č. g. M. Frece je postal provizor pri sv. Marjeti nad Laškim in č. g. G. Dupelnik v Ročici. Novo posvečeni gospodje so nameščeni: č. gg. L. Pernat kot kaplan v Ročici, Jan. Heber kaplan II. v Laškem. J. Majcen kaplan III. v Celju.

— (Mariborski škof g. M. Stepišnik) je 2. t. m. obhajal 40letnico svojega mašnikovega posvečevanja v Celovcu, kamor je bil odšel 1. avgusta, da obišče tamošnjega škofa.

Razne vesti.

* (Dr. Nobiling), nemški cesarjastrec, se je poskušal te dni s škarjicami, katere je bil zdravnik pri njem v ječi pozabil, umoriti; prerezal si je bil uže nekoliko žile, ko so čuvaji zapazili in ubranili mu. Zdaj je dejan v teške okove.

* (Zoper rabljenje petroleja kot zdravilo.) Naši domači ljudje in kmetje imajo navado, petrolej rabiti kot zdravilo. Ako se je

kdo urezal ali udaril, ali če je katera goved unesrečila, je prvo, kar nekateri store, da pošljejo po petrolej, in rano z njim namažejo. To rabljenje petroleja v takih zadevah povzroči že uže mnogo nesreče, ker dokazano je, da petrolej okuži ali ostrupi kri, ako se z njo s tem zmeša, da se rana namaže. Namažani del jame boleti, peči in otekati, in čisto krat more priti za tako neprevidnostjo celo smrt. Tako si je n. pr. nek železniški delavec v Türinškem svoj ranjeni prst namazal s petrolejem. Komaj je pa rabil to nesrečno sredstvo, ko mu prične najprej spodaj del roke otekati, potem tudi zgornji del, koncem celi život in po mnogih mukah je moral umreti. Petrolej škoduje tudi živalim. Nek lovec je namazal svojega psa, ki je imel mrčesa na sebi s petrolejem, a pes je cerknil v malo dnevih. Jeden kmet je pa hotel s petrolejem svojo govedo tudi živalce odpraviti, a pri tem poginilo mu je dvoje telet, a druga goveda postala je bolna in le počasi je zopet okrevala.

IV. izkaz

deželnemu odboru poslanih milodarov za zapuščene družine v vojno službo poklicanih rezervistov iz Kranjskega:

Znesek milodarov po I., II. in III. izkazu	2514 gld. 64 kr.
Zbirka c. kr. okrajnega glavarstva radovljiškega pri tamošnjih c. kr. uradnikih itd.	42 " "
Gosp. J. Klemenčič, c. kr. sodnijski služabnik v Logatcu	— " 60 "
Županstvo v Krškem pošlje zbirko iz Krškega, Leskovca in Šrajbarskega turna	168 " "
Županstvo v gornjem Logatcu po c. kr. okrajnem glavarstvu logaškem poslalo	12 " 14 "
Firma L. J. Luckmann v Ljubljani	50 " "
Gosp. Josip vitez Pagliaruzzi, dež. kanc. oficijal	5 " "
Gospa Jozefina Trpinc iz Ljubljane	25 " "
Gosp. Valent. Zeschko	15 " "
Albert Zeschko	10 " "
Društvo pomočne blagajne v Ljubljani	50 " "
Gosp. Herman Halbensteiner, trgovec v Ljubljani	10 " "
" Lorenc Zdešar iz Ljubljane	5 " "
Gospa Uršula Klopčič	5 " "
Gosp. Janez Lesjak, župnik v Kostanjevici	5 " "
Zbirka c. kr. okrajnega glavarstva črnomeljskega	9 " "
Zbirka županstva v Črnom vrhu, poslana po c. kr. okrajnem glavarstvu logaškem	9 " 44 "
Skupni znesek	2935 gld. 82 kr.

Umrli v Ljubljani.

3. avgusta: Janec Fiala, diurnist pri državnem pravdnistvu, 38 l., vled. prsne vodenice.
4. avgusta: Johana Šraj, gojenka, 11 l., na karlovske cesti št. 16, vled. sušice.

6. avgusta: Jožef Jak, sin trgovca, 17 m., na kon gresnem trgu št. 7., vled. osepne.

Tržne cene

v Ljubljani 7. avgusta t. l.

Pšenica hektoliter 7 gld. 15 kr.; — reč 4 gld. 88 kr.; — ječmen 4 gld. 06 kr.; — oves 3 gld. 41 kr.; — ajda 4 gld. 88 kr.; — prosó 5 gld. 85 kr.; — koruza 6 gld. 20 kr.; krompir 100 kilogramov — gl. — kr.; — fižol hektoliter 9 gl. — kr.; masla kilogram — gl. 93 kr.; — mast — gld. 80 kr.; — open tršen — gl. 70 kr.; — špeh povejen — gl. 75 kr.; — jajce po 2 kr.; — mleka liter 7 kr.; — govednine kilogram 54 kr.; — telečnine 54 kr.; — svinjsko meso 64 kr.; — sena 100 kilogramov 1 gld. 78 kr.; — slame 1 gld. 42 kr.; — drva trda 4 kv. metrov — gold 50 kr.; — meška 4 gld. 50 kr.

Ljubljanska borza 7. avgusta.

Enotni drž. dolg v bankovcih	63 gld. 60 kr.
Enotni drž. dolg v srebru	65 " "
Zlata rent.	73 " 70 "
1800 drž. posojilo	112 " "
Akcije narodne banke	822 " "
Kreditne akcijske	261 " 75 "
London	115 " 80 "
Napol	9 " 27 "
C. kr. cekini	5 " 51 "
Srebro	100 " 80 "
Državne marke	57 " 15 "

Javna zahvala.

Dne 5. t. m. ob 1/9. uru zvečer je nastal požar, ki mi je vpelel tri kozolce z vsemi po njih zloženimi poljskimi pridelki. Pri gašenju se je v prvi vrsti odlikoval velečastiti gospod Josip Marinko, škofov kaplan iz Ljubljane, ki biva zdaj na Goricanah — tako, da si štejem v prijetno dolžnost, izreči mu tu najtoplejšo zahvalo za njegov ljudoljubni trud. Če je ta velespoštovani gospod uže za častni blagor bližnjega tako vnet, kako marljiv mora biti še le v svojem dušnem poslu! Zato vsa čast in hvala mu od moje strani, plača za dobrote njegove pa bodi mu od zgorej! Bog ga živi še mnogo let, in daj našej škofiji več jednako izglednih duhovnih gospodov! Prisrčno zahvaljujem se tudi še gospodom žandarjem tukajšnje postaje, vzlasti gospodu častniku za obilno marljivost pri gašenju. Nikakor pa se ne zahvaljujem tistim sosedom, ki so branili jemati vodo iz vodnjakov za gašenje.
V Medvodah, 7. avgusta 1878.

Nikolaj Jamnik,
posestnik.

(249)

Brod

se prodaje in 100 sežnjev vrvi. — Povpraša naj se pri A. Smrekarju v Sevnici. (246—1)

Mnogovrstni glasoviri

novi in stari, prav kratki (stutzflügel) so prav po niskej ceni na prodaj, in sicer: novi do 400 gold., stari pa od 35 do 150 gold. pri

Avg. Rumpel-nu,

izdelovalcu glasovirov v Ljubljani,
mestni trg št. 10 v II. nadstropji.

(247—1)

Evropa: Boscunek iz Hradci.
Pri Skonu: Kovacic iz Trebna.
Valentis iz Grada. — Mitic iz Trsta.
Friedrich iz Dunaja. — Kehler iz Trsta.
Pri Matiču: Buchler iz Dunaja.
Bentichina iz Celovca. — Brandstätter iz Grada. — pl. Kleinmayer iz Lste.
Bayer iz Trsta.

Trst.

6. avgusta:

Wir empfehlen geschätzt.
als Bestes und Preiswürdigstes
Die Regenmäntel,
Wagendecken (Plachen), Bettelagen, Zeltstoffe
der k. k. pr. Fabrik
von M. J. Elsinger & Söhne
in Wien, Neubau, Zollergasse 2,
Lieferanten des k. und k. Kriegaministeriums, Sr. Maj. Kriegsmarine, vieler Humanitätsanstalten etc. etc.
(109—40)

Naznanilo za oljnate barve!

Lake, firneže in oljnate barve,

najboljše vrste, priporoča

špecerijsko, kolonijalno, barveno in trgovstvo
z rudninskimi vodami

Matic in Plicker,

v Celju, poštne ulice št. 34. (235—3)

Centilniki pošljejo se franko in zastonj na zahtevanje.

Izdatelj in urednik Josip Jurčič.

Prvi, pravi, blagonski Janec Hoff-ovi sladni preparati imajo varstveno marko, uknjženo v c. kr. av.-og. državnih. (Slika iznajdnika Janca Hoff-a). Sladna kava in moka sa otroke 44krat odlikovani. (Ustanovljenje poslovanja 1847.)

Bolnim v želodci itd.

C. kr. dvornej fabriki sladnih preparatov c. kr. sveta in dvornemu preskrbljevalcu skoro vseh evropskih vladarjev, gospodu Janezu Hoff-u, lastniku zlatega križca s krono za usluge, vitezu visocih nemških redov itd. itd.

Oldenburg, 15. junija 1878. Vaše Janec Hoff-ovo zdravilno pivo od sladnega ekstrakta ukrepilo je jako mojo mater pri boleznih v želodci.
A. Struck,
Donnerschwerstrasse 43.

Behle. Prosim pošljite mi zopet Vaše izvrstne Janec Hoff-ove sladne zdravilne čokolade.
Graf Kunzendorf pri Freiburgu. Vaša Janec Hoff-ova zdravilna čokolada moka od sladu močno vpliva na otroke, in kakor sem se tudi preveril, tudi na stare ljudi. Zato vas prosim, da mi pošljete še nekoliko škatlic.

Baron pl. Jacobi-Küst.
Valdenburg. Izvrstna je Vaša Janec Hoff-ova zdravilna čokolada od sladu, kakor tudi tako Vaš Janec Hoff-ov prsni bonbon od sladu. Skoraj čudovito me je oboje mojega zastarelega kašlja ozdravilo. Prosim Vas, da mi še pošljete.

B. pl. Zedlitz-Neukirch.
Nizza. Izvolite mi svoje Janec Hoff-ovega koncentriranega sladnega ekstrakta, ki je svoj dobri vpliv bolnim na prsih in pljucah dokazal, še nekoliko poslati.
P. Minghetti.

Dobiva se pri lekarju G. Piccoli v Ljubljani.
Prodajalci dobivajo ceneje. (241—2)

Prvi, pravi, slez odpravljajoči, blagonski Janec Hoff-ov prsni sladni bonbon je v visnjem papirju, ter je bil v 30letnem obstanku poslovanja 44krat odlikan.

Lastnina in tisk „Národne tiskarne“